

GROEP 5-6
SURVIVAL IN HET WILD

Werkbladen

Groep 5-6 Survival in het Wild

Dit zijn voorbereidende lessen voor een bezoek aan ZooParc Overloon. Je gaat kijken naar hoe dieren zich hebben aangepast aan hun omgeving om te kunnen overleven. Daarnaast leer je van alles over de regels van de natuur en hoe dieren samen in een gebied leven.

In ZooParc Overloon kun je op expeditie gaan. In de echte natuur draait alles om overleven.

Hoe overleef jij als je op expeditie gaat? En ben je hier wel een type voor?

Start met het maken van de onderstaande testjes om er achter te komen of je wel geschikt bent om op expeditie te gaan.

Test 1

Hieronder staan dingen die je mee moet nemen op expeditie. Er staan ook dingen bij die helemaal niet handig zijn als je op safari gaat.

1. Schrijf onder de plaatjes wat je ziet.
2. Streef de dingen door die je beter thuis kunt laten.

.....

.....

.....

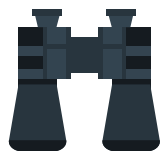
.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Test 2

Ben jij een type om op safari te gaan?

	Ben ik wel	Ben ik niet
1. Als ik een spin zie dan begin ik heel hard te gillen.	(0 punten)	(5 punten)
2. Vies worden vind ik niet erg.	(5 punten)	(0 punten)
3. Ik zie kleine dingen al van een afstand.	(10 punten)	(0 punten)
4. Ik heb veel geduld en lang wachten vind ik niet erg als ik weet waar ik het voor doe.	(10 punten)	(0 punten)
5. Als het heel warm is dan lig ik het liefste in het zwembad.	(0 punten)	(5 punten)
6. Lekker buiten zijn vind ik het fijnste wat er is. Ik hou van de natuur.	(10 punten)	(0 punten)
7. Ik kan goed vroeg opstaan.	(5 punten)	(0 punten)
8. Dieren heb ik altijd al leuk gevonden en ik wil er alles over weten.	(15 punten)	(0 punten)
9. Als ik ergens jeuk heb dan raak ik helemaal in paniek.	(0 punten)	(5 punten)
10. Ik kan goed omgaan met veranderingen en gebruik hiervoor mijn omgeving.	(5 punten)	(0 punten)
11. Ik blijf rustig als er gevaar dreigt.	(10 punten)	(0 punten)
12. Op onbekend terrein gebruik ik al mijn zintuigen.	(5 punten)	(0 punten)
13. Ik ben goed in dingen regelen en kan altijd alles vinden.	(5 punten)	(0 punten)
14. Ik zorg ervoor dat ik mijn eigen afval altijd netjes weggooi in de vuilnisbak en wijs anderen hier op als dat nodig is.	(10 punten)	(0 punten)
15. Meer dan 5 uur offline zijn is echt te veel!	(0 punten)	(5 punten)

Wat voor type ben jij?

0-40 punten: Thuisblijver

Voor jou hoeft een expeditie niet echt. Veel te warm en van vroeg opstaan hou je ook niet echt. Lekker chillen bij het zwembad is meer iets voor jou, net zoals lekker appen met je vrienden. Dieren zijn heel mooi en daarom vind je naar een dierentuin gaan een leuk dagje uit.

40-75 punten: Dagtripper

De natuur en buiten zijn vind je leuk maar wel als het goed georganiseerd is en als je weet waar je aan toe bent. Even offline zijn voor een expeditie is prima, als je daarna maar weer je telefoon kunt checken, onder de douche kunt en de volgende dag kunt uitslapen.

75-110 punten: Ontdekker

Op expeditie gaan is echt iets voor jou. Je houdt van verrassingen, bent niet bang en je bent nieuwsgierig naar dieren en alles in de natuur. Je gebruikt al je zintuigen en zult niet snel in paniek raken. Een keertje op expeditie gaan in de natuur staat echt op je verlanglijstje!

Dieren in hun omgeving

Als je op safari gaat moet je goed kijken naar waar de dieren zitten. Het is handig om veel te weten over de dieren in het gebied. Daar ga je nu van alles over ontdekken.

Wilde dieren hebben kenmerken waardoor ze kunnen overleven in het gebied / biotoop waarin ze leven. Deze kenmerken noem je aanpassingen. Een biotoop is een natuurlijke omgeving met eigen kenmerken waar dieren en planten leven. Op de wereld zijn verschillende soorten biotopen.

Je gaat kijken naar hoe dieren:

1. zijn aangepast aan de biotoop waarin ze leven.
2. zijn aangepast om zich te beschermen tegen roofdieren of zich hebben aangepast om te jagen.
3. zijn aangepast ter bescherming tegen het weer of zijn aangepast om de zon te gebruiken.

Hieronder zie je een aantal biotopen.

Rivieren, meren en kustlijnen

Woestijn

Regenwoud

Savanne

Hoggebergte

1. Dieren in hun biotoop

Op het smartboard zie je vijf biotopen.

Kijk naar de beschrijvingen hieronder van de dieren en hoe zij zich hebben aangepast aan hun omgeving. Sleep op het smartboard de juiste dieren naar de juiste biotoop. Lees het kaartje voor hoe het dier zich heeft aangepast aan de biotoop waarin hij leeft. Extra: Mocht je zelf nog een ander weetje hebben over het dier, deel het dan met de rest van de klas.

Kameel

Heeft brede poten waardoor hij niet wegzakt in het zand.

Heeft lange wimpers en haren in de oren tegen het rondvliegende zand.

Stokstaartje

Maakt met zijn scherpe klauwtjes ondergrondse tunnels als huis.

De ondergrondse tunnels beschermen de stokstaartjes tegen roofdieren.

Zuid-Amerikaanse tapir

Besnuffelt met zijn kleine, bewegelijke slurf de omgeving op zoek naar voedsel.

Kan goed zwemmen en gebruikt het water als vluchtplek als er gevaar dreigt.

Rode panda

De behaarde voetzolen zorgen ervoor dat hij niet uitglijdt op de gladde takken.

De behaarde voetzolen beschermen de voeten tegen de kou op de met sneeuw en ijs bedekte rotsachtige berghellingen.

Cileense flamingo

Leeft vooral rondom zoute meren.

Zijn roze kleur krijgt hij door het eten van algen die leven in deze zoute meren.

Reuzenmierener

Met zijn grote klauwen kan hij een termieten-nest openmaken en zichzelf verdedigen.

Kan zijn tong 150 keer per minuut uitsteken om insecten op te likken.

Capibara

Heeft grote voortanden en eet vooral gras.

Leeft op het land en in het water.

Heeft zwemvliezen waarmee hij snel kan zwemmen als er gevaar dreigt.

Boshond

Heeft zwemvliezen tussen zijn tenen.

Leeft op het land maar is niet bang voor water. Is de beste zwemmer onder de wilde honden. Hij kan ver zwemmen en zelfs duiken.

Dwergnijpaard

Is goed aangepast aan het leven in het water.

Zijn oren, ogen en neusgaten zitten allemaal op één lijn aan de bovenkant van de kop.

Kroonkraanvogel

Eet vooral insecten.

Loopt stampvoetend over de savanne. De opspringende insecten zijn dan gemakkelijk te vangen.

Kirk's dikdik

Heeft weinig water nodig.

Kan maandenlang zonder te drinken Haalt zijn vocht van dauw dat op de bladeren zit.

De keutels zijn de droogste van alle antilopensoorten.

Netgiraffe

Eet blaadjes van acaciaboom die veel water bevatten waardoor ze soms dagen niet hoeven te drinken.

2. Bescherming tegen roofdieren of kenmerken om goed te kunnen jagen

Camouflage of schutkleur is een aanpassing van een dier om zo min mogelijk op te vallen. Een dier is goed gecamoufleerd als de kleuren en patronen op zijn huid, vacht of veren lijken op de omgeving waarin hij leeft. Dieren kunnen gecamoufleerd zijn om beschermd te zijn tegen roofdieren. Voor een roofdier is het ook handig als hij gecamoufleerd is zodat hij niet opvalt als hij op jacht gaat.

Opdracht 2: Kies in tweetallen uit onderstaande lijst een dier uit dat jullie interesseert.

Zoek uit:

Optie 1 - Hoe het dier zichzelf beschermt tegen roofdieren.

Optie 2 - Welke kenmerken er voor zorgen dat het dier goed kan jagen.

Presenteer jullie resultaten voor de klas en kijk of jullie antwoord klopt met het antwoord op het smartboard.

Je kunt kiezen uit de volgende dieren die je ook kunt vinden bij je bezoek aan ZooParc Overloon.

Cheeta

Stokstaartje

Griekse landschildpad

Afrikaanse pinguïn

Luipaardgekko

Kapgier

Leeuw

Siberische tijger

Netgiraffe

3. Dieren & het weer

Dieren beschermen zich tegen het weer. Ze beschermen zich tegen sterke zon of juist extreme kou. Sommige dieren gebruiken de zon om hun lichaamstemperatuur te verhogen. Zoek het juiste dier bij de juiste beschrijving.

A. Zweten heel weinig.
Heeft bulten met vet als reserve en als isolatie tegen de warme zon.
Hij kan in 10 minuten tijd 135 liter drinken, daarna kan hij 10 dagen zonder water.

B. De donkere vacht rondom zijn ogen zorgt ervoor dat de zon niet weerkaatst in zijn ogen.
Hierdoor kan hij de omgeving beter in de gaten houden.

C. Zit vaak in yogahouding in de zon. Op deze manier werken de geurklieren beter waarmee hij zijn territorium kan markeren. Hij gebruikt zijn geur ook om zijn staart mee in te smeren en stinkgevechten te houden.

D. De huid van dit dier scheidt een roze, olieachtige stof uit die als soort zonnebrandcrème werkt.

E. Leeft in het hoge Andesgebergte.
Heeft twee warme vachten.
Onder het haar wat je ziet zit ook nog een dichtere ondervacht die hem beschermt tegen de kou.

F. Heeft een drie centimeter dikke vetlaag onder de huid.
Zijn compacte en waterdichte verenkleed zijn een goede bescherming tegen de kou.

Ringstaartmaki

Vicuña

Afrikaanse pinguïn

Dwergnijlpaard

Stokstaartje

Kameel

Eten en gegeten worden

In het dierenrijk draait het om eten en gegeten worden. Voedsel geeft de dieren energie.

Er zijn drie soorten eters in de voedselketen. Een voedselketen is de manier waarop we de natuur ordenen: wie eet wie? Degenen die jagen noemen wij roofdieren. Degenen die worden gegeten noemen we de prooi.

1. Carnivoren - vleeseters

2. Herbivoren- planteneters

3. Omnivoren – alleseters

Ik & eten

1a. Wat zijn mensen in principe?

Omcirkel: carnivoren / omnivoren / herbivoren

1b. Ben je vegetariër of veganist en wat maakt dat je daarvoor kiest? Is iemand in jullie klas vegetariër, wat maakt dat die persoon hiervoor kiest?

.....

1c. Wat eet jij het liefst?

.....

2. Voedselketen

Dieren bovenaan de voedselketen, de toproofdieren, eten andere dieren maar worden zelf niet gegeten. In het midden van de keten staan dieren die zelf ook prooi zijn voor andere dieren.

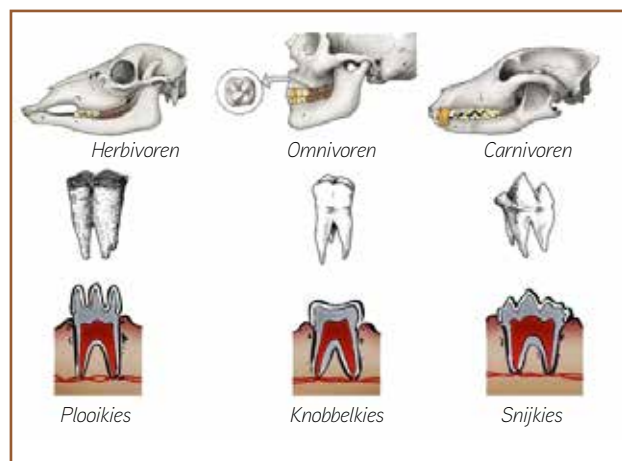
Opdracht: Schuif op het smartboard de dieren in de juiste volgorde. Wie eet wie?

3. Tandenvan dieren

Carnivoren zoals een leeuw en de Afrikaanse wilde hond, hebben puntige snijtanden en hoektanden. Die gebruiken ze om hun prooi te grijpen, te doden en stukken vlees weg te snijden. De puntige kiezen worden knipkiezen genoemd.

Herbivoren zoals herten en antilopen, hebben plooi kiezen. Dat zijn kiezen met een breed, geribbeld oppervlak die taaie planten kunnen vermalen. De snijtanden en hoektanden zijn groot en sterk. Helemaal aangepast op het afbijten van planten.

Omnivoren, zoals neusberen en wasberen, hebben een gebit dat is aangepast aan het eten van zowel planten als vlees. De voortanden zijn geschikt voor het afhappen van voedsel. De hoektanden scheuren het voedsel af. De kiezen vermalen het voedsel, ze worden knobbelkiezen genoemd.

Opdracht: kijk naar de tanden van onderstaande dieren uit ZooParc en bedenk of het gaat om een carnivoor, omnivoor of herbivoor. Schrijf er ook onder welk dier jij denkt dat het is.

In ZooParc Overloon

Hieronder zie je een speciale plattegrond van ZooParc Overloon. Jij gaat namelijk op expeditie in het park. Op deze plattegrond kun je tijdens het bezoek aangeven welke dieren carnivoren, herbivoren en omnivoren zijn. Degene die jullie rondleidt kan je vertellen welke dieren wel en niet bij elkaar in een verblijf gezet kunnen worden. Daarnaast vertelt hij/zij over eten en gegeten worden in de natuur.

Schrijf hieronder de nummers van de dieren bij de juiste categorie.

carnivoren:

.....

.....

.....

.....

herbivoren:

.....

.....

.....

.....

omnivoren:

.....

.....

.....

.....